

Ujlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2019. november

Kongresszusra készülünk Oltáriszentség

Posztmodern korunkban egyre kevésbé tudunk mit kezdeni a szenttel, vagy pontosabban a Szenttel. Az eredeti héber szó, a *kadosh* „elkülönítettet” jelent, amit a hétköznapi, profán tértől és időtől megkülönböztetünk, elkülönítünk. Egyedül Isten szent szoros értelemben véve, ő teljesen más (mint a többi létező), de minden létező, amely vele valamilyen kapcsolatban van, analóg értelemben szentnek nevezhető. Így lehet szenteknek nevezni a boldogító színelátásban részesülőket (angyalok és emberek), azokat a személyeket, tárgyakat, helyeket, időket, amelyeket Istennek foglalunk le, elsősorban a kultusz céljára, illetve keretében. Így például a templom szent hely, ahol csak az előírásoknak, szokásoknak megfelelő cselekmények végzése elfogadott. Ez értelemszerűen kortól is függhet, hiszen a jeruzsálemi templomban a kultuszhoz hozzátartozott az áldozati állatok leölése is, ami manapság furcsa élmény lenne.

A legszentebb tárgynak az nevezhető, amelyet maga Urunk Jézus Krisztus jelölt meg, mint egyetlen és tökéletes áldozatának hordozóját, megjelenítőjét: a kenyeret és a bort, miután megtörtént az átváltoztatás. Az utóbbi eseményre létezik egy szakszó, a transzszubsztanciáció, ami nevet ad annak, amit nem tudunk sem felfogni, sem megmagyarázni. Itt valóban csak az alázatos hit segíthet, ami átlendíthet gyarló, materialista gondolkodásunk nehézségein. Sajátos jelenség – mint gyakran más téren is –, hogy akik keveset tudnak, könnyebben elfogadják a kész tanítást. Akik úgy vélik, hogy elég sokat tudnak, azoknak nagyon nehezükre eshet, mert mindenáron el akarják képzelni, meg akarják magyarázni, mi történik. Akik tényleg elég sokat tudnak az anyagvilágról (tudományos értelemben is), azok többnyire mindent elképzelhetőnek tartanak... A részleteket nem tudjuk, nem értjük, de nem is az a fontos. Isten alázata mutatkozik meg ebben (is), hogy az általa választott, és megfelelően (érvényesen) felszentelt személyek szavára – amennyiben az előírt szavakat, adott kontextusban ezzel a szándékkal

kimondják – létrehozza annak a kis anyagdarabkának (kenyérnek és vízzel elegyített bornak) a sajátos elkülönítését, lefoglalását, és így az jelenvalóvá teszi a Fiúisten megdicsőült Testét és Véréit, amennyire csak az evilági körülmények között lehetséges. Aki megfelelő szándékkal veszi e színeket, az valóban Istennel találkozik egészen sajátos módon, és mivel tartósan hordozza az anyag az isteni Jelenlétet, szabad, sőt, kötelező neki az Istennek kijáró tiszteletet megadni. Ez a gyakorlatban a térdhajtást jelenti, akár ha tabernákulumban elzárva, akár ha szentségmutatóban, akár ha a szentmisén az oltáron található. Az imádat kifejezése az is, hogy bizonyos alkalmakkor hosszabb ideig térdelünk, térdre borulunk előtte: átváltoztatás alatt, Isten Báránya után, szentáldozás után (akár előtte is), szentségi áldás fogadásakor, szentségimádás során. Ha egyszerre több helyen található, akkor elég a legkézenfekvőbb hely felé kinyilvánítani a tiszteletünket, pl. a szentmise során a frissen átváltoztatott színek irányában, körmenetkor a felmutatott Szentség felé. Nem számít tiszteletlenségnek, ha hosszabb szentségimádás során állunk vagy ülünk a jelenlétében, hiszen Istennek nem az a célja, hogy feszélyezzük magunkat vagy állandó vigyázállásban legyünk. Ő mindenütt ott van, de az egyértelműen állítható, hogy sajátos sűrűsödési vagy súlypontok léteznek, ilyen kiemelt pontok az átváltoztatott kenyér és bor. Az ember természete olyan, hogy ha nem figyel tudatosan a tisztelet megadására, hajlamos elhagyni, idővel el is tompul az érzéke a Szent, illetve a Jelenlét iránt. Ezt tudatos (ön)neveléssel, a tisztelet megadására való fokozott odafigyeléssel lehet megelőzni illetve kezelni. Még egyszer hangsúlyozom: nem az a lényeg, hogy állandó félelem legyen bárkin is úrrá, de az fontos, hogy tudjuk, hogy Isten szuverén Úr, kijár neki a tisztelet akkor is, ha ő szeretetével állandóan átölel minket. A kettő nem zárja ki egymást, valójában a szeretet és a tisztelet csak együtt valósulhat meg tökéletesen a személyek közti kapcsolatban.

A Pesti Vigadó VI. emeleti kiállítótermeiben kiállítás nyílt „AGNUS DEI – Az Oltáriszentség tisztelete Magyarországon” címmel. A kiállítás január 19-éig látogatható. Megtekintése jól szolgálja az eucharisztikus kongresszusra való felkészülést.

Molnár Gábor

Egy jó kezdeményezés hatásai

Amint már korábban jeleztük, dr. Erdő Péter bíboros atya egyházmegyénk plébániáinak lelki megújításához Michael White és Tom Corcoran „Újjáépítve” című könyvét ajánlotta. A főpásztor útmutatását követve, húsvéti ajándékként a képviselőtestület tagjai kezükben is kapták a művet. Ekkor következett egy döntő fordulat. A könyv tapasztalatain és útmutatásain felbuzdulva kilenc újlaki hívő hozzákezdett azoknak a javaslatok elkészítéséhez, amelyek lehetőséget adnak a megújulásra. Plébánosként én ezt elfogadtam, és erről az alulról szerveződő belső törekvéstről tájékoztattam a bíboros urat is. Ő megkérdezte, vállalnák-e a kezdeményezők, hogy tapasztalataikról szélesebb körben is tanúságot tesznek. Ők erre igennel válaszoltak.

Erre a tanúságtételre nem is kellett sokat várni, mert október 19-én, szombaton a bíboros atya a képviselőtestületek elnökhelyettesei számára (régebben világi

elnöknek hívtuk őket) egy nagy összejövetelt szervezett, és plébániánkat kérte fel a bevezető előadásra. Ez az előadás, amelyet Harmat Péter a „kilencek” nevében tartott, nagyon jól sikerült. Az előadást hallgatva és a vetített képeket nézve jó érzés volt újlakinak lenni. A végén a főpásztor és a jelenlévők mind gratuláltak, sőt fel is kértek bennünket arra, hogy az előadás más plébániákon is elhangozzék. Az elmúlt napokban az első felkérés is megérkezett. A bajóti esperesi kerület vezetője, Nyíri Róbert kanonok atya kérte, hogy december 8-án, vasárnap a plébániai küldöttek előtt számoljunk be tapasztalatainkról.

Ez a történet is azt mutatja, hogy az igazán nagy dolgok vagy „kisebb csodák” az ember lelkében történnek, és azok értékei másokat is érdekelnek, és hatásaikból ők is részesülni kívánnak.

Beran Ferenc

Zarándoklat Bátára, a Szent Vér kegytemplomba

Október 23-án az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való lelki felkészülés jegyében az óbudai espereskerület zarándoklatot szervezett a bátai Szent Vér kegytemplomba, hazánk egyetlen Szent Vér kegyhelyére. Az egykori bencés apátság a középkorban népszerű búcsújáró helynek számított, amelyet több király és számos rangos főnemes is felkeresett. Most több mint háromszáz óbudai testvér, köztük plébániánk közel harminc tagja indult el erre a testi és lelki utazásra. Az előttünk álló élményekre való ráhangolódásban nagyban segített, hogy a buszúton számos érdekességet és összefüggést hallgathattunk meg az érintett területek ókori és középkori történelméből Nagy

János testvérünktől, akit köszönet illet színes előadásaiért.

Bátára érkezve már gyönyörű napsütésben sétálhattunk fel a kegyhelyre, ahonnan csodálatos panoráma nyílt a környező tájra. A Szent Vér tiszteletére tartott szentmise előtt meghallgathattunk Sümegi József történész, diakónus előadását a hely történetéről és a Szent

1539-ben, amikor a török a kolostort és a falut elpusztította, az ereklyének is nyoma veszett. Pontosan 400 évvel később szentelték fel Bata hatalmas új, neoromán stílusú templomát, amely egy Garam-szentbenedekről kapott Szent Vér ereklyét is őriz.

Délután a Mohácsi Nemzeti Emlékhely meglátogatása tette teljessé zarándoklatunkat, ahol szakértő vezetők segítettek megérteni és átérezni a mohácsi csata eseményeit, valamint kézzelfoghatóvá tenni ennek a történelmi eseménynek emberi és nemzeti tragédiáját. Felemelő érzés volt a záró ima alatt a lenyugvó nap derengésében látni a háromszáz mécses lángját, mely Jézus szeretetét és a Szentlélek segítségét sugározta felénk. Jó volt látni és hallani, hogy egy nemzeti tragédia színhelyén és egy nemzeti megemlékezés napján a szeretet ereje ad reményt és bizakodást közösségeinknek.

*Kertész Márton
fotók: Gerenday Ágnes*

Keresztény szófejtés

szekta

szavunknak etimológiailag kivételesen semmi köze a görög nyelvhez, mindkét féle levezetés szerint a latinból ered. Forrása vagy az 'elvágak' jelentésű *seco* ige, vagy pedig a 'követek' jelentésű *sequor*. Az előbbi ige befejezett melléknévi igenevének nőnemű alakja *secta*, azaz 'el/le-vágott' az utóbbinak hasonló alakja pedig *secuta*, azaz 'követett'. Utóbbit elfogadva gondolhatunk valamilyen *követett* tanításra, az előbbi esetében pedig a nagy közösség, az egyház valamely *elvágot* részére. Akármelyik ige is „ihlette” *szekta* szavunkat, használói feltehetőleg már hamar „belehallották” a másik igéből levezethető jelentést is.

Ami a jelentést illeti, a szó görög megfelelője eredetileg a 'αἵρεσις (=hairezisz), amiből *eretnek*

szavunk származik. Ezt a görög szót régebbi előfordulásai esetén még *párt*-nak, *felekezet*-nek fordítják magyarra, negatív felhang nélkül. A latin fordítások eleinte átvették a görög szót. Amikor pedig elkezdik *secta*-val fordítani, ezt a szót éppúgy használják a farizeusokra (ApCsel 15,5), mint a keresztényekre (ApCsel 24,5 és 28,22)! Sok szektának kellett létrejönnie (és megszűnnie) az évszázadok során, mire kicsiszolódott a szó mai értelme: „intézményes vallási közösségtől elkülönült, kis eretnek csoport. Eredeti közössége tanításából bizonyos tételleket egyoldalúan hangsúlyoz, és tagjait általában a szokásosnál szigorúbb aszkézisre kötelezi.” (Magyar Katolikus Lexikon)

Szaszovszky József

Hírek, hirdetések

Október 11-én az esti szentmise után Lipták Mária tanárnő tanítványai, Balogh Gabriella, Bardócz Erzsébet, Szlávik Máté és Koncz Ádám adtak egyházzenei hangversenyt templomunkban Horváth Márton Levente orgonakíséretével. Műsorukban – többek között – Bach, Handel, Liszt és Mozart művek szerepeltek. Ezúton is köszönjük szívet-lelket gyönyörködtető előadásukat!

Október 20-án a misszió céljaira gyűjtöttünk templomainkban. Az újlaki gyűjtés eredménye 211.000 forint, amiért hálás köszönetet mondunk a híveknek.

Megkezdődött plébániánk belső kertjének átalakítása, hogy alkalmasabbá váljék közösségi programok lebonyolítására. Az ilyen munka természetesen irtással kezdődik, de reméljük tavasszal már új fünek, bokroknak és térkő-burkolatnak örülhetünk.

Megkezdődött templomunk padozatának felújítása is, egyelőre a baloldali első részben. A munkát Vargha Tamás asztalos végzi káplán atyánk édesapjának szakszerű támogatásával. A munkában némi csúszást okozott egy újszülött örvendetes érkezése a Vargha családban. (Akik egyébként az egykor népszerű író, Vargha Domokos leszármazottai.)

Novemberi események Újlakon

Mint már jeleztük, Mindenszentek estjén, november 1-jén – lapzárta után, de lapunk megjelenése előtt – hagyományosan halottainkért imádkozunk az esti szentmisén, utána pedig lucernáriumot tartunk templomunk kriptájában.

A volt elsőáldozókat és szüleiket várjuk november 3-án a kilences mise után együttlétre és együttgondolkodásra plébániai közösségi házba. Egy héttel később, november 10-én 10 órára a leendő elsőáldozókat hívjuk ugyanoda közös felkészülésre.

November 9-én, szombaton, kirándulunk a budai hegyekbe. Az útvonal: Fenyőgyöngyéig busszal → Gugger hegy / Árpád kilátó → erdei játszótér → vitorlázó repülőtér → Hűvösvölgy, onnan busszal vissza Újlakra. Az út közel 10 km hosszú, legfeljebb közepes nehézségű. Lesz idő labdázásra, közös étkezésre. Érkezés 13 és 14 óra között. Minden korosztályt szeretettel várunk. *Márton atya és Szaszovszky József*

November 15-én, pénteken a 18 órai szentmisét elhunyt sportolókért mutatja be Beran Ferenc plébános atya a Budapesti Atlétikai Szövetség kérésére és rendezésében. A szentmise után emléktábla-koszorúzás, ezt követően pedig agapé lesz a Szent István teremben.

Az Újlaki Sárlos Boldogasszony Kórus november 16-án, szombaton az esti szentmise után jótékony célú hangversenyt ad az idősek és a nagycsaládosok karácsonyi megajándékozására. A műsorban szerepel a közelmúltban elhunyt Kocsár Miklós *Ave rosa sine spina* (Üdvözlégy, tövis nélküli rózsza) c. műve, valamint – a teljesség igénye nélkül – T.Tallis, F.Poulenc, U.Sisask, A. de Klerk, és O.Gjeilo művei.

A Szent Erzsébet napját (nov. 19., kedd) megelőző hétvégén, tehát november 16-én és 17-én „Szent Erzsébet kenyere” -osztás lesz a szentmisék végén a Karitasz szervezésében.

November 23-án, szombaton egyházunk világméretű szentségimádást tart az eucharisztikus kongresszusra való felkészülés jegyében. Az esti mise előtti, 5 órakor kezdődő újlaki szentségimádásra várjuk az egészségügyi dolgozókat a város minden részéből, de ugyanúgy szívesen fogadjuk a helyi hívek részvételét.

Mint az már hagyományossá válik karácsony, illetve húsvét előtt, lelki napot tartunk november 30-án, szombaton a plébánián. A fő előadást Jelenits István atya fogja tartani. A program többi részének pontos kialakítása még folyamatban van, de igyekszünk őrizni szokásainkat.

A hagyományos adventi koszorú-kötés az advent első vasárnapját megelőző szombaton, vagyis a lelki napon délután 3 órakor kezdődik a Szent Erzsébet teremben Szakolczai Judit irányításával.

Családi események októberben

A keresztség szentségében részesültek:

Október 5: Lucas Andrei Roca

Október 6: Kató Hanna és Varga Vendel Simon

Október 20: Kis Katalin

Október 26: Gáspárdy Domonkos Pál és Pulszky Léna Heléna

Halottaink:

Baky Lászlóné Mária (71), dr. Kuti Gyuláné Klára (97),
Konkoly Jánosné Rózsika (94), Reéné Csanád Éva (77)

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰

vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnap 16⁰⁰

minden hó 18-án 16⁰⁰ (kiv. január)

Szent István kápolna:

hétköznapokon: 17³⁰

vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰

Gyóntatás: a vasárnapi szentmisék alatt, az első pénteki szentmisék alatt, valamint a csütörtök esti szentségimádás alatt kb. 18.30-tól 19.30-ig.

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után ½ 8-ig.

Zsolozsma: pénteken 7⁰⁰, vasárnap 17³⁰

Gyermekeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én az este 6⁰⁰ (vasárnap esetén a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.

Gyermeket váró házaspárokért ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 óras szentmisét.

Minden hónap 27-én zsolozsmát imádkozunk az esti szentmise előtt Szent Margit tiszteletére.

Együtt imádkozunk a teljes rózsafüzért minden hónap első keddi napján 16 órától a Szent Margit teremben. (Bejárat a Bécsi útról, az iroda felől.)

Iroda:

(Bécsi út 32. Tel: 335-3573):

hétfőn és pénteken: 10⁰⁰-tól 12⁰⁰ óráig,

kedd, szerda, csütörtök: 16⁰⁰-tól 18⁰⁰ óráig.

Könyvtár: vasárnap 9⁰⁰ - 10³⁰ között.

A Sarlós Boldogasszony Kórus próbái:

Hétfőn és csütörtökön 19⁰⁰ - 21⁰⁰ óráig a Szent István teremben. Szeretettel várja a szép hangú jelentkezőket a kórusba és közösségi programjaira Török Andrea karnagy (tel: 20/483-0149).

Aki az egyházi hozzájárulást (adót) banki átutalással szeretné rendezni, megteheti ezt a plébánia OTP Banknál vezetett 11702036 - 20546803 számú számlájára történő befizetéssel.

A jótékony célú adományokat köszönettel vesszük az Újlaki Sarlós Boldogasszony Alapítvány OTP Banknál vezetett 11702036-20644877 számú számlájára történő befizetéssel, illetve banki átutalással.

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Szerkesztő: Szaszovszky József, műszaki szerkesztő: Balogh András

Felelős kiadó: Beran Ferenc plébános